Torsdag, den 10. oktober 2019

P9_TA(2019)0031

Udenlandsk indblanding i valg og desinformation i nationale og europæiske demokratiske processer

Europa-Parlamentets beslutning af 10. oktober 2019 om udenlandsk indblanding i valg og desinformation i nationale og europæiske demokratiske processer (2019/2810(RSP))

(2021/C 202/06)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 og 52, konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, særlig artikel 8, 9, 10, 11, 13, 16 og 17, og protokollen til konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, særlig artikel 3,

— der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder af 16. december 1966, særlig artikel 2, 17, 20 og 25,

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 26. april 2018 »Bekæmpelse af desinformation på internettet: en europæisk tilgang« (COM(2018)0236),

— der henviser til Kommissionens og NF/HR's fælles handlingsplan for bekæmpelse af desinformation af 5. december 2018 (JOIN(2018)0036) og til Kommissionens og NF/HR's fælles rapport om gennemførelsen af handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation af 14. juni 2019 (JOIN(2019)0012),

— der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 18. oktober 2018,

— der henviser til undersøgelsen med titlen »Automated tackling of disinformation« (automatisk håndtering af desinformation), der blev offentliggjort af Europa-Parlamentets Generaldirektorat for Parlamentarisk Forskning den 15. marts 2019 ([1]),

— der henviser til sin beslutning af 12. marts 2019 om sikkerhedstrusler forbundet med den stigende kinesiske teknologiske tilstedeværelse i EU og mulige foranstaltninger på EU-plan til at mindske dem ([2]),

— der henviser til sin beslutning af 23. november 2016 om EU's strategiske kommunikation til bekæmpelse af tredjemands propaganda mod EU ([3]),

— der henviser til sin henstilling af 13. marts 2019 til Rådet og næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med status over den opfølgning, EU-Udenrigstjenesten har foretaget to år efter Europa-Parlamentets betænkning om EU's strategiske kommunikation til bekæmpelse af tredjemands propaganda mod EU ([4]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) ([5]) og den igangværende ændring heraf,

— der henviser til sin beslutning af 25. oktober 2018 om Cambridge Analyticas anvendelse af Facebook-brugeres personlige oplysninger og indvirkningen på databeskyttelse ([6]),

([1]) Generaldirektoratet for Parlamentarisk Forskning, Enheden for Videnskabeligt Fremsyn, 15. marts 2019.
([2]) Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0156.
([3]) EUT C 224 af 27.6.2018, s. 58.
([4]) Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0187.
([5]) EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37.
([6]) Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0433.

Torsdag, den 10. oktober 2019

— der henviser til sin beslutning af 12. december 2018 om årsrapporten om gennemførelsen af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik ([7]),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 24. juli 2019 »19. statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion« (COM(2019)0353),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) ([8]),

— der henviser til Kommissionens forslag af 6. juni 2018 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om programmet for et digitalt Europa for perioden 2021-2027 (COM(2018)0434),

— der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,

A. der henviser til, at forsøg fra tredjelandes statslige og ikkestatslige aktørers side på at øve indflydelse på beslutningstagningen i EU og dets medlemsstater og sætte de værdier, som er fastsat i artikel 2 i TEU, under pres gennem ondsindet indblanding er en del af en bredere tendens, der opleves af demokratier verden over;

B. der henviser til, at udenlandsk indblanding kan antage mange former, herunder desinformationskampagner på sociale medier med henblik på at påvirke den offentlige opinion, cyberangreb rettet mod kritisk infrastruktur med tilknytning til valg samt direkte og indirekte økonomisk støtte til politiske aktører;

C. der henviser til, at udenlandsk indblanding i valg udgør en stor udfordring, idet den indebærer alvorlige risici for de europæiske demokratiske samfund og institutioner, de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, retsstatsprincippet, sikkerheden, den økonomiske velfærd og i sidste ende Europas suverænitet;

D. der henviser til, at de indbyrdes globale forbindelser mellem mennesker og økonomier via digitale midler og nye teknologier også er blevet udnyttet og misbrugt af stater, der giver sig af med indblanding i andre staters anliggender; der henviser til, at medierne, navnlig sociale platforme, let kan udnyttes til at sprede desinformation;

E. der henviser til, at det er nødvendigt at øge bevidstheden om Ruslands desinformationskampagner, da dette er den primære kilde, som desinformation i Europa kommer fra;

F. der henviser til, at statslige og ikkestatslige aktører fra andre tredjelande end Rusland er involveret i ondsindet indblanding i offentlige debatter i europæiske lande;

G. der henviser til, at en foreløbig analyse foretaget af Kommissionen i juni 2019 har vist, at de foranstaltninger, der blev truffet for at beskytte integriteten af valget til Europa-Parlamentet, bidrog til at begrænse den udenlandske statslige og ikkestatslige indblanding i valget til Europa-Parlamentet i maj 2019;

H. der henviser til, at EU med succes gennemførte en række foranstaltninger for at modvirke udenlandsk indflydelse på og bevare integriteten af valget til Europa-Parlamentet i 2019, herunder en adfærdskodeks om desinformation, et system til hurtig varsling og et europæisk valgsamarbejdsnetværk; der henviser til, at Kommissionen har bebudet, at den agter at træffe yderligere foranstaltninger for at imødegå disse problemer;

I. der henviser til, at EU er stærkt afhængigt af udenlandsk teknolog, software og infrastruktur, hvilket kan gøre det mere sårbart over for udenlandsk indblanding i valg;

J. der henviser til, at omfanget af tilfælde af ondsindet indblanding nødvendiggør en koordineret europæisk respons, som omfatter flere komplementære elementer;

K. der henviser til, at ansvaret for at modvirke desinformation og udenlandsk indblanding i valg ikke udelukkende ligger hos de offentlige myndigheder, men også hos internetvirksomheder og udbyderne af sociale medier, som derfor bør samarbejde om at nå dette mål uden at undergrave ytringsfriheden eller udvikle sig til privatiserede censurorganer;

([7]) Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0514.
([8]) EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1.

L. der henviser til, at adskillige undersøgelser har vist, at meget vigtige valgregler er blevet overtrådt eller omgået, navnlig de eksisterende bestemmelser om gennemsigtighed for så vidt angår kampagnefinansiering, med påstande om politiske udgifter afholdt af nonprofitorganisationer ved hjælp af kilder i tredjelande, navnlig fra Rusland;

M. der henviser til, at alle de rapporterede tilfælde af udenlandsk indblanding i valg repræsenterer et systematisk mønster, som har vist sig igen og igen i de senere år;

N. der henviser til, at der skal afholdes mere end 50 præsidentvalg, nationale, lokale eller regionale valg i medlemsstaterne inden udgangen af 2020;

1. understreger, at ytringsfrihed, beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger samt mediepluralisme udgør kernen i modstandsdygtige demokratiske samfund og giver de bedste garantier mod desinformationskampagner og fjendtlig propaganda;

2. understreger på trods af den fjendtlige indblandings mangesidede karakter, at udenlandsk indblanding i valg og desinformation er et led i en bredere strategi for hybrid krigsførelse, og at modreaktionen derfor fortsat er et centralt sikkerheds- og udenrigspolitisk anliggende;

3. gentager, at udenlandsk indblanding i valg undergraver folks ret til at have noget at skulle have sagt med hensyn til, hvordan deres land skal ledes, enten direkte eller gennem frit valgte repræsentanter, sådan som det er stadfæstet i verdenserklæringen om menneskerettigheder, og at en sådan indblanding fra andre staters side udgør en krænkelse af folkeretten, også selv om der ikke er tale om militær magtanvendelse, trusler mod den territoriale integritet eller trusler mod den politiske uafhængighed;

4. mener, at frie og retfærdige valg er centrale for den demokratiske proces, og opfordrer derfor EU-institutionerne og medlemsstaterne til at træffe beslutsomme foranstaltninger på dette område, herunder i forbindelse med den kommende refleksionsproces om EU's fremtid;

5. giver udtryk for dyb bekymring over, at der konstant kommer beviser på indblanding frem i lyset, ofte med tegn på udenlandsk indflydelse, forud for alle større nationale valg og valg til Europa-Parlamentet, idet en stor del af denne indblanding er til fordel for EU-modstandere, højreekstremistiske og populistiske kandidater og rettet mod specifikke mindretal og sårbare grupper, herunder migranter, LGBTI-personer og religiøse grupper, såsom personer med romabaggrund, muslimer eller personer, der opfattes som muslimer, for at tjene det bredere formål at undergrave tiltrækningen ved demokratiske og lige samfund;

6. anerkender, at der er en bekymrende tendens med globale højreekstremistiske grupper, som i stort omfang benytter desinformation på sociale medieplatforme; er bekymret over, at denne desinformation har haft indflydelse på tilbageskridtene med hensyn til ligestilling mellem kønnene og LGBTI-rettigheder;

7. anerkender, at et overvældende flertal af medlemsstaterne har et fuldstændigt eller delvist forbud mod udenlandske donationer til politiske partier og kandidater; minder med bekymring om, at udenlandske aktører selv i de tilfælde, hvor der findes restriktioner på politiske finansieringskilder, har fundet måder at omgå dem på og har tilbudt deres allierede støtte ved at optage lån i udenlandske banker, som det var tilfældet med Front National i 2016, gennem købs- og forretningsaftaler, som i de beskyldninger, der blev fremsat af Der Spiegel og Süddeutsche Zeitung den 17. maj 2019 mod Østrigs Frihedsparti og af Buzzfeed og L'Espresso den 10. juli 2019 mod Lega per Salvini Premier, og gennem fremme af finansielle aktiviteter som rapporteret af den britiske presse i forbindelse med kampagnen Leave.eu;

8. giver udtryk for dyb bekymring over den meget farlige karakter af især den russiske propaganda og opfordrer Kommissionen og Rådet til at indføre en effektiv og detaljeret strategi for at modvirke russiske desinformationsstrategier på en hurtig og håndfast måde;

9. bemærker med bekymring, at antallet af desinformationssager, der tilskrives russiske kilder og er dokumenteret af East StratCom-taskforcen siden januar 2019 (998 tilfælde), er mere end dobbelt så højt som i samme periode i 2018 (434 tilfælde);

10. fordømmer desuden på det kraftigste de stadig mere aggressive handlinger foretaget af statslige og ikkestatslige aktører fra tredjelande, som forsøger at undergrave eller suspendere de europæiske demokratiers normative fundamenter og principper og alle EU-tiltrædelseslandenes og østpartnerskabslandenes suverænitet samt øve indflydelse på valg og støtte ekstremistiske bevægelser, i betragtning af at omfanget af cyberangreb er konstant stigende;

11. anerkender de positive virkninger af de frivillige foranstaltninger, som tjenesteydere og platforme har truffet for at bekæmpe desinformation, herunder nye regler i adfærdskodeksen, der skal øge gennemsigtigheden i valgreklamer på de sociale medier, samt de foranstaltninger, som Kommissionen og medlemsstaterne har gennemført i det seneste år, og minder dem om deres fælles ansvar med hensyn til bekæmpelse af desinformation;

12. minder om sin beslutning af 25. oktober 2018, hvori Parlamentet indtrængende opfordrede Facebook til efter Cambridge Analytica-skandalen at gennemføre forskellige foranstaltninger for at forhindre brugen af den sociale platform til indblanding i valg; konstaterer, at Facebook ikke har fulgt op på hovedparten af disse henstillinger;

13. mener, at indblanding i valg i én medlemsstat påvirker EU som helhed, for så vidt som det kan have indvirkning på sammensætningen af EU-institutionerne; mener, at disse trusler hverken kan imødegås alene af de nationale myndigheder, der arbejder isoleret, eller via ren selvregulering i den private sektor, men kræver en koordineret tilgang med flere aktører på flere niveauer; mener, at der bør udvikles en retlig ramme for imødegåelse af hybride trusler, herunder cyberangreb og desinformation, både på EU-plan og på internationalt plan for at muliggøre en håndfast reaktion fra EU's side;

14. gentager imidlertid, at der er behov for at udvikle en stærk fælleseuropæisk politik for effektivt at kunne håndtere både udenlandsk indblanding og desinformationskampagner gennem håndfast EU-kommunikation med onlineplatforme og tjenesteudbydere;

15. opfordrer alle involverede aktører til at fortsætte deres bestræbelser på at sikre, at den demokratiske proces og valg beskyttes mod udenlandsk statslig og ikkestatslig indblanding og manipulation; peger navnlig på behovet for at forbedre mediekendskabet og folkeoplysningen gennem kulturen og skolesystemet fra en tidlig alder for at sætte dem, der er mål for desinformationskampagner, i stand til at identificere tilvejebragt information som partisk; tilskynder derfor medlemsstaterne til at inkludere særlige kurser om mediekendskab i skolernes læseplaner og til at udvikle oplysningskampagner rettet mod de segmenter af befolkningen, der er mere sårbare over for desinformation;

16. er bekymret over EU's afhængighed af udenlandsk teknologi og hardware; understreger, at EU er nødt til at tilstræbe at øge sin egen kapacitet, da dette vil begrænse de udenlandske aktørers muligheder for ondsindet indblanding i valg;

17. gentager sin opfordring til Kommissionen og medlemsstaterne om at skabe et innovationsvenligt miljø baseret på markedsøkonomiske principper og beskyttelse af de grundlæggende rettigheder for at give de europæiske virksomheder mulighed for at udnytte deres fulde potentiale og udnytte beskyttelsen af disse rettigheder som en konkurrencefordel;

18. efterlyser national og europæisk finansiering til at styrke kapaciteten til at imødegå den strategiske kommunikation fra fjendtlige tredjeparter og til at udveksle oplysninger og bedste praksis på dette område, både under den nuværende flerårige finansielle ramme og FFR'en for perioden efter 2020, bl.a. gennem programmet Horisont Europa og programmet for et digitalt Europa; understreger, at sådanne programmer bør omfatte passende sikkerhedsforanstaltninger for at sikre en streng overholdelse af folkeretten og menneskerettighederne, navnlig i forbindelse med finansiering til tredjelande;

19. fremhæver behovet for fortsat at støtte og fremme ansvarlig journalistik og redaktionelt ansvar hos både de traditionelle og de nye medier med hensyn til at imødegå udfordringen med ikkeverificeret eller ensidig, tendentiøs information, der underminerer borgernes tillid til uafhængige medier;

20. understreger, at det er helt afgørende at støtte public service-medier, som ikke er økonomisk afhængige af private finansieringskilder, og derfor kan levere upartisk information af høj kvalitet til den brede offentlighed og samtidig sikre og bevare deres uafhængighed af politisk indblanding;

21. gentager sin opbakning til Den Europæiske Demokratifonds værdifulde arbejde med at støtte organisationer, der bekæmper falske nyheder og desinformation;

22. mener, at EU bør arbejde hen imod praktiske løsninger med henblik på at støtte og styrke demokratiske, uafhængige og forskelligartede medier i landene i EU's naboskabsområde og i landene på Vestbalkan, som er kandidater til tiltrædelse af EU;

23. opfordrer til, at EU's East StratCom-taskforce opgraderes til en permanent struktur i Tjenesten for EU's Optræden Udadtil med et betydeligt højere finansierings- og personaleniveau end hidtil;

24. påpeger, at på grund af kompleksiteten af de risici, der er forbundet med indblanding i valg og desinformationskampagner via internettet, kræver påvisningen og håndteringen af disse risici samarbejde på tværs af sektorer med deltagelse af de kompetente myndigheder og interessenterne;

25. opfordrer Kommissionen til at klassificere valgudstyr som kritisk infrastruktur for at sikre, at der kan sættes ind med en reaktion i tilfælde af overtrædelse af NIS-direktivet ([9]);

26. minder om, at en betydelig del af disse ondsindede handlinger med henblik på indblanding udgør en overtrædelse af EU's regler om databeskyttelse og beskyttelse af privatlivets fred; opfordrer de nationale databeskyttelsesmyndigheder til at gøre fuld brug af deres beføjelser til at undersøge overtrædelser af databeskyttelsen og til at indføre afskrækkende sanktioner og straffe;

27. gentager sin opfordring til, at medlemsstaterne med støtte fra Eurojust efterforsker udenlandske magters påståede ulovlige brug af politiske fora på internettet;

28. opfordrer Kommissionen til at fortsætte sin overvågning af konsekvenserne af udenlandsk indblanding overalt i Europa og til at leve op til det tilsagn, som den nyvalgte formand, Ursula von der Leyen, højtideligt har givet om at imødegå truslerne om ekstern indblanding i vores europæiske valg ([10]);

29. opfordrer den kommende næstformand for Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik til at gøre bekæmpelsen af desinformation til et centralt udenrigspolitisk mål;

30. opfordrer Kommissionen til at foretage en vurdering af mulige lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger, der kan føre til, at sociale medieplatforme griber ind med henblik på systematisk at mærke indhold, der deles af botter, revidere algoritmer for at gøre dem så upartiske som muligt og lukke konti oprettet af personer, der deltager i ulovlige aktiviteter med sigte på at forstyrre de demokratiske processer eller tilskynde til hadefulde ytringer, uden at der gås på kompromis med ytringsfriheden;

31. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte offentlige institutioner, tænketanke, NGO'er og græsrodscyberaktivister, der arbejder med problemer i forbindelse med propaganda og desinformation, samt til at stille finansiering og støtte til rådighed til offentlige oplysningskampagner med henblik på at øge EU-borgernes modstandsdygtighed over for desinformation;

32. minder om, at whistleblowere spiller en vigtig rolle som værn om demokrati og god regeringsførelse, når de offentliggør oplysninger i offentlighedens interesse; opfordrer myndighederne i Europarådets medlemsstater til at fastlægge og udbrede en politik for whistleblowing på grundlag af respekt for de 20 principper, der er fastsat i henstilling CM/Rec (2014)6; minder om det nyligt vedtagne direktiv om beskyttelse af whistleblowere;

33. minder om, at EU stiller 4 175 mio. EUR til rådighed til foranstaltninger med sigte på at støtte mediefrihed og undersøgende journalistik, herunder en responsmekanisme for krænkelser af presse- og mediefriheden og konkret beskyttelse af journalister;

34. mener, at EU kun kan beskytte sine demokratiske processer ved at tænke holistisk om udenlandsk, autoritær indblanding og tackle svaghederne inden for alle aspekter af demokratisk regeringsførelse og institutioner, herunder europæiske politiske partier;

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 af 6. juli 2016 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informationssystemer i hele Unionen (EUT L 194 af 19.7.2016, s. 1).

([10]) »A Union that strives for more: My agenda for Europe« af Ursula von der Leyen — politiske retningslinjer for den næste Europa-Kommission 2019-2024 (2019), https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_en.pdf, s. 21.

35. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at tage del i drøftelser med interessenter og med internationale partnere, herunder i internationale fora, med henblik på at optrappe deres indsats for at imødegå hybride trusler;

36. understreger, at NATO og dets ekspertisecentre er et afgørende redskab til at sætte Europa i stand til at styrke det transatlantiske bånd og øge både Europas og Nordamerikas modstandsdygtighed over for desinformation;

37. opfordrer Kommissionen til at adressere spørgsmålet om udenlandsk finansiering af europæiske politiske partier og fonde uden at lægge hindringer i vejen for skabelsen af et europæisk offentligt rum, der rækker ud over Den Europæiske Union, samt til at indlede drøftelser med medlemsstaterne om at tage hånd om disse spørgsmål i forbindelse med deres indenlandske politiske partier og fonde;

38. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen, Rådet og medlemsstaternes regeringer og parlamenter.